

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobce: A. I. **O.**, nar. X, bytem X, zast. JUDr. Boženou Hokeovou, advokátkou se sídlem Praha 4-Pankrác, Doudlebská 1046/8, adresa pro doručování: 256 01 Benešov, Nádražní 2040, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.8.2013 č.j. OAM-180/LE-LE05-LE05-2012,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR ze dne 27.8.2013 č.j. OAM-180/LE-LE05-LE05-2012, kterým bylo rozhodnuto, že se mu neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v žalobě uvedl, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podle uvedených ustanovení zákona o azylu je v rozporu s obsahem spisu a postrádá zásadní zákonné náležitosti. Dle žalobce spisový materiál neumožňuje učinit závěr, který byl učiněn v napadeném rozhodnutí. Žalobce žalovanému vytkl, že nebylo přihlédnuto k důkazním návrhům toliko pro jejich cizojazyčnost.

Žalobce poukázal na to, že v řízení o žádosti o udělení azylu poukazoval na to, že má obavu se vrátit do Ruské federace (RF), když mu hrozí vážné nebezpečí spočívající v trestním stíhání a zejména umístění do vazby, a to v autonomní oblasti RF - Dagestánu.

Uvedl, že mu bylo telefonicky vyhrožováno. Bylo mu vyhrožováno fyzicky a má obavu o svůj život, pokud bude do Dagestánu vydán k trestnímu stíhání. Uvedl, že trestní stíhání je vykonstruované a nezakládá se na pravdě. Žalobci v Dagestánu hrozí nebezpečí i s ohledem na to, že zde dochází k teroristickým útokům nejen na státní orgány, ale i na běžné občany. Žalobce je pravoslavného vyznání a v Dagestánu, kde většina obyvatelstva je muslimského vyznání, má obavu, že by bylo také vůči jeho osobě použito násilí s ohledem na jeho víru. Žalobce odkázal na své písemné vyjádření a výpovědi ve věci azylového řízení. Uvedl, že byl propuštěn z vazby na svobodu a v současné době v ČR podniká. Má však obavu z vydání do Ruské federace. Na území ČR má povolen trvalý pobyt až do roku 2022. Žalobce dále poukázal na to, že v extradičním řízení bylo rozhodnuto Městským soudem v Praze, že vydání není přípustné. Rozhodnutím Vrchního soudu v Praze však bylo rozhodnutí změněno tak, že vydání je přípustné. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce ústavní stížnost vedenou pod sp. zn. III. ÚS 1354/13. Ústavní soud v této věci rozhodl o odložení vykonatelnosti rozhodnutí Vrchního soudu. Sám pak rozhodnutím ze dne 11.9.2013 vyhlášeným dnem 19.9.2013 ústavní stížnosti vyhověl a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21.3.2013 sp. zn. 14 To 16/2013 zrušil a vrátil věc Vrchnímu soudu v Praze k novému projednání, kde především zdůraznil skutečnost, že zejména je třeba posoudit skutek, pro který má být žalobce vydán. Tak, jak je orgány RF popisován, neodpovídá skutkové podstatě trestného činu podvodu, chybí zde zavinění a v tomto duchu nelze takto popsany skutek podřadit pod žádnou skutkovou podstatu trestného činu v našem trestním právu.

Žalobce dále k napadenému rozhodnutí namítal, že bylo nesprávně posouzeno, zda žalobce splňuje podmínku pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalobce citoval z odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný odůvodňoval závěr, že žalobce nesplňuje tyto podmínky pro udělení azylu. Žalobce poukázal na to, že z předložených důkazů si však žalovaný nesprávně vyhodnotil a posoudil situaci žalobce. Žalobce uvedl, že v případě, že by žalovaný mohl dojít k závěru, že nejsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 a násl. zákona o azylu, domnívá se žalobce, že je namíste udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť žalobci hrozí v Dagestánu nebezpečí vážné újmy. Žalovaný nehodnotil náležitě dostupné důkazy v kontextu s obavami žalobce a faktickým stavem lidských práv vazebně zajištěných osob či osob ve výkonu trestu, jakož i spravedlivost, nestrannost a objektivitu trestního řízení v Ruské federaci, resp. v autonomní republice Dagestán. Dle žalobce žalovaný nesprávně hodnotil zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Rusku ze dne 24.5.2012. Ze všech těchto předložených zpráv naprosto jednoznačně vyplývá, že situace v Ruské federaci, a to konkrétně v Dagestánu a oblasti severního Kavkazu je velmi kritická a alarmující, když orgány státní moci jednoznačně porušují Evropskou úmluvu o lidských právech, úmluvu proti mučení a další mezinárodní smlouvy, ke kterým se Ruská federace zavázala. Z uvedených důvodů pak navrhl, aby soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil a popřel oprávněnost námitek v ní uvedených. Odkázal na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí. Uvedl, že shromáždil dostatečné množství informací o zemi původu žalobce a konfrontoval je s jeho tvrzením. Ze zjištěného stavu věci pak žalovaný učinil závěr o nenaplnění některého z důvodů udělení mezinárodní ochrany podle § 12 - § 14b zákona o azylu. Aplikace ust. § 12 písm. a) zákona nepřicházela v úvahu, neboť žalobce ve vlasti nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod a nikterak se neangažoval. Stejně tak nebyl v zemi původu pronásledován z důvodů taxativně vymezených v ust. § 12 písm. b) zákona, což vyplynulo z jeho tvrzení i informací o zemi původu. Problémy se soukromými osobami by mohly být považovány za pronásledování v azylovém smyslu jen tehdy, pokud by vyšlo najevo, že stát původu žadatele nezákonnou

činnost třetích osob podporuje či jí není schopen zabránit. Žalobce sám výslovně potvrdil, že se na státní orgány země původu neobrátil, i když mu v tom nic nebránilo. S ohledem na subsidiární charakter institutu mezinárodní ochrany je nezbytné vyčerpání prostředků vnitrostátní ochrany a v daném případě se jmenovaný ani nepokusil získat ochranu prostředky vnitrostátního práva (které dle informací o zemi původu existují a jsou dostatečně účinné). Jeho příběh svědčí toliko o projevech obecné kriminality, nikoli o činech azylově relevantních. V odůvodnění správního rozhodnutí žalovaný popsal prostředky ochrany žalobce na vnitrostátní úrovni. Rovněž tak správní orgán pečlivě popsal účelovost tvrzení žalobce o obavách z návratu do vlasti a vyvrátil jeho námitky o postupu státních orgánů jeho vlasti v údajném obdobném případě. Aplikace ust. § 13 zákona o azylu nepřipadala u žalobce v úvahu a správní orgán po pečlivém zhodnocení situace žalobce neshledal ani existenci zvláštního zřetele hodného důvodu ve smyslu ust. § 14 citovaného zákona. Žalobce se dovolává i nebezpečí hrozící vážné újmy v případě návratu do vlasti. Tato představa žalobce odporuje informacím o jeho zemi původu ve spojení s okolnostmi konkrétního případu. Žalobci nyní aktuálně a bezprostředně nehrozí nucené vycestování do země původu a v rámci soudní soustavy se projednává jeho extradiční případ, navíc je držitelem platného povolení k pobytu na území ČR. S ohledem na tuto skutečnost a nenaplnění některého z taxativně vymezených důvodů doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu jsou tyto jeho žalobní námitky zcela nedůvodné.

Za hlavní žalobní bod označil žalobce argumentaci vztahující se k jeho extradičnímu řízení. V této souvislosti žalovaný uvedl, že případ byl řešen příslušnými správními i soudními orgány včetně Ústavního soudu ČR. Ministerstvu nitra ČR nepřísluší posuzovat důvody vydání cizího státního příslušníka k trestnímu stíhání do ciziny a námitky žalobce již byly vypořádány v jiných řízeních. Z pohledu řízení o udělení mezinárodní ochrany jsou tvrzení žalobce v podané žalobě zcela irelevantní, navíc se pojmově netýkají institutu mezinárodní ochrany, která je poskytována cizincům, v jejichž zemi původu byly tyto osoby pronásledovány z taxativně vymezených důvodů (§ 12 ve spojení s § 2 odst. 8 zákona o azylu) či jim hrozí v případě návratu do země původu vážná újma rovněž taxativně vymezená příslušným ustanovením zákona o azylu (§ 14a odst. 2 citovaného zákona). Žalobce jako státní občan Ruské federace neopustil svou vlast kvůli pronásledování v zemi původu, to mu nehrozí ani v případě návratu do vlasti. Námitky se vztahují k jeho extradiční do domovského státu, byly v řízení o udělení mezinárodní ochrany použity zcela nepřipadně a žalovaný se jimi nemohl zabývat. Navíc institut mezinárodní ochrany neslouží k odvracení vydání k trestnímu stíhání a legalizaci pobytu na území ČR. Žalovaný v tomto směru s ohledem na zjištěný stav věci konstatoval, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově ve snaze odvrátit vydání k trestnímu stíhání, které v současné době není ještě jisté, neboť se jím zabývají příslušné soudní instance. Vzhledem k neukončenému extradičnímu řízení nemohl správní orgán přihlídnout k výsledkům tohoto řízení, avšak sám se dostatečně vypořádal s tvrzením žalobce o vykonstruovanosti trestního stíhání v zemi původu a shromáždil dostatek podkladů pro rozhodování, které mu umožnily učinit závěr o nedůvodnosti obav jmenovaného a o jeho možnosti dovolat se vnitrostátní ochrany proti činnosti soukromých osob a taktéž o existenci účinných nástrojů ochrany práv a svobod v případě trestního stíhání v domovském státě.

K žalobcově námitce týkající se nepřeložení předložených dokumentů v jiném jazyce než je jazyk řízení odkázal žalovaný na svůj přípis ze dne 5.8.2013, v němž upozornil žalobce, že byl již poučen o tom, že veškeré písemnosti je povinen předkládat v jazyce řízení, který si sám zvolil, či v jazyce českém a na písemnosti v jiných jazycích nebude brán zřetel, pokud je nenechá přeložit do jazyka řízení či jazyka českého.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl při jednání. Vyšel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že žalobce požádal dne 30.8.2012 o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti uvedl, že je ruské národnosti, pravoslavného vyznání, nikdy nebyl ani není členem politické strany nebo jiné organizace. Po vystudování vysoké školy v oboru chemie pracoval v Rusku a v ČR, kde podniká. Je ženatý, bezdětný, žije s manželkou v ČR. Do roku 2009 střídavě pobýval v Moskvě, Petrohradu a v Praze. Od roku 2011 je v ČR trvale. Vlast opustil z toho důvodu, že mu tam hrozila smrt. V Rusku dle jeho názoru vládne organizovaný zločin a korupce na všech úrovních státní moci. Ve vlasti je od roku 2010 stíhán pro podvod. Při návratu do vlasti mu hrozí nebezpečí ze strany kriminální skupiny Dagestánců. Od roku 2009 mu telefonicky vyhrožovali neznámí lidé hovořící rusky s kavkazským přízvukem. Nabízeli mu ochranu za úplatu, žádali osobní schůzku. Když to odmítl, hrozili mu trestním stíháním a následně odvezením do Dagestánu nebo Čečenska, kde by jej následně mučili kvůli získání jeho majetku. Žalobci bylo poškrábáno auto a propíchnuty pneumatiky, byl vyloupen jeho byt. Obrátil se na policii, kde bylo zahájeno trestní stíhání pachatelů. V témže období došlo k přepadení jeho dcery, která na něj čekala v autě a která utrpěla velký šok. Pachatele sám zadržel, předal policii a podal na něj trestní oznámení. Následně se dozvěděl, že byl pachatel propuštěn. Následně pak byl jeho automobil spálen a žalobce znovu podal trestní oznámení. Poté měl telefonicky hovor, kde byl dotazován, zda ještě nic nepochopil. Bylo mu vyhrožováno, že příště u něho policie najde něco protizákonného. Pak výhrůžky utichly a pak mu bylo telefonicky z Kavkazu sděleno, že v Machačkale bylo proti němu zahájeno trestní stíhání. Byl pak předvolán na policii a příslušný inspektor mu řekl, že na něj nic nemají. Pak zesílily telefonické výhrůžky jemu i rodičům. Dle jeho názoru bylo důvodem hrozeb to, že často půjčoval významné sumy peněz svým známým z Generální prokuratury a Ministerstva vnitra a nepořizoval přitom žádné stvrzující dokumenty, neboť se jednalo o dobré přátele, takže pro ně je jednodušší jej zničit než peníze vracet. Žalobce má podezření na bývalého známého V. M., kterému půjčil velkou sumu a který mu peníze nechtěl vrátit. Žalobce se proto obrátil se žalobou na soud a proces vyhrál. Soudní vykonavatel mu však sdělil, že od M. nelze nic vymoci, protože na něj není napsán žádný majetek. M. mu také telefonicky vyhrožoval svou velice účinnou čečenskou a dagestánskou střechou. Žalobce z toho důvodu dovodil, že trestní stíhání zahájené v Dagestánu je zmanipulované a zfalšované a v rozporu s mnoha ruskými zákony. Žalobce v Dagestánu nebyl a nespáchal nic protiprávního. Žalobce také odkázal na to, že tehdejší prezident Ruska Medveděv v roce 2001 v televizi uvedl, že 70 % trestních stíhání zahájených v Dagestánu proti ruským občanům, kteří s touto republikou nemají nic společného, je vykonstruováno a zfalšováno. Jejich účelem je vydírání a vymáhání finančních prostředků.

Při pohovoru žalobce uvedl, že do roku 2008 měl jiné příjmení, které si pak nechal změnit na O. Toto vysvětlil tím, že měl problémy s osobami muslimského vyznání, protože měl židovské příjmení a bylo tam jisté napětí, necítil se proto dobře. Žalobce uvedl, že neměl s vyřízením pasu žádné problémy, ani s odjezdem ze země původu. Jako důvod odjezdu uvedl obavu o život a nedůvěru ve státní orgány a v to, že by v Rusku našel ochranu. Žalobce má trvalé bydliště v Petrohradu, kde žijí i jeho rodiče. U jeho rodičů žije jeho nevlastní dcera.

Jeho rodiče stále dostávají výhrůžky týkající se žalobce. Žalobce v ČR požádal o mezinárodní ochranu až nyní, neboť nevěděl, že je proti němu vedeno trestní stíhání. Žádost o mezinárodní ochranu chápe jako jedinou možnost zabránit tomu, aby byl odvezen do Ruska a tam zavražděn. Žalobce uvedl, že nikdy nebyl trestán a nebyl z ničeho obviněn. Uvedl, že nynější obvinění se týká toho, že v prosinci 2009 měl přesvědčit ředitele jisté firmy, aby mu převedl dva miliony rublů na stavební materiál, který však následně nebyl dodán, a proto je obviněn z podvodu. Žalobce uvedl, že je toto stíhání kompletně zfalšované. Tyto skutečnosti vyplývají z žalobcových výpovědí učiněných do protokolu při pohovoru v průběhu řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Obsahem správního spisu jsou také podklady týkající se situace v Ruské federaci. Žalovaný pak z těchto podkladů vycházel, a to zejména z podkladů, které se týkají stavu dodržování lidských práv v Rusku a stavu politické bezpečnosti. Byly to zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Rusku ze dne 24.5.2012, informace MZV ČR z 2.7.2012 a 10.8.2012, výroční zpráva organizace HRW z ledna 2013, zprávy organizace AI „Trest smrti“ z dubna 2013, informace organizace Freedom House z března 2012 a aktuální zprávy infobanky ČTK Země světa – Ruská federace.

Žalobce pak předložil doklady, které se týkají jeho vydávacího řízení, vězeňství v Rusku a případů ruských občanů, v nichž ESLP shledal porušení článků 3 a 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dále předložil informace týkající se terorismu v Dagestánu.

Žalovaný se pak zabýval posouzením otázky zda žalobce splňuje podmínku pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Dospěl, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, k závěru, že v případě žalobce podmínky pro udělení azylu podle těchto kritérií nejsou dány. Žalobce nebyl členem politické strany ani jiné organizace a toto se týká i jeho příbuzných. Ve vlasti se politicky neangažoval a veřejně neprojevoval. Pokud jde o posouzení kritérií podle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný neshledal ani splnění těchto. Žalovaný uvedl, že vyšší míru korupce či obecné kriminality v zemi původu žalobce, než je běžné v zemích západní Evropy včetně ČR, nelze považovat za důvod podle tohoto ustanovení. Veškeré problémy dle vlastního vyjádření žalobce souvisejí pouze se snahou určitých osob o hmotný prospěch na jeho úkor a důvodem toho, že byl zvolen za cíl tohoto nezákonného jednání je fakt, že disponuje významným majetkem. Sám žalobce uváděl, že výhrůžkám ze strany uvedených neznámých osob nevěnoval pozornost, neboť se jedná o plané hrozby. Žalovaný se zabýval i žalobcovým tvrzením o vyhrožování, jemuž byl vystaven od roku 2009. Ani to však nehodnotil jako pronásledování ve smyslu uvedeného ustanovení zákona o azylu a vyšel z toho, že jediným důvodem tohoto jednání ze strany blíže nespecifikovaných osob kavkazského původu, jak je označil žalobce, je snaha o hmotný prospěch. Dle žalobce požadovali zaplacení určité sumy za tzv. ochranu a v podstatě jej vydírali a vymáhali výpalné. Ač se žalobce podle svých slov na policii obrátil, nevyužil všech možností, které ruský právní řád k ochraně práv občanům poskytuje. Žalobce tvrdil, že policie nijak nekonala, nicméně z dokumentů, které předložil, to nevyplývá. Je z nich naopak zřejmé, že příslušné orgány se jeho trestním oznámením zabývaly. Z předložených dokumentů vyplývá, že v případě zapálení žalobcova auta bylo zahájeno na jeho podnět trestní řízení. Žalovaný poukázal na to, že mezinárodní ochrana může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy by mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti. Dle žalovaného žalobci byla ochrana ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře.

Žalovaný se dále zabýval tvrzením žalobce, že výhrůžky z roku 2009 jsou spojeny s jeho pozdějším trestním stíháním. Žalovaný tuto spojitost neshledal, považuje obě skutečnosti za časově jasně oddělené. K tvrzení žalobce, že jeho trestní stíhání je vykonstruované, žalovaný uvedl, že není v jeho pravomoci posuzovat otázku, zda žalobce spáchal v zemi svého původu trestné činy, pro něž je vedeno na území ČR řízení o jeho extradici. K takovému posouzení jsou oprávněny pouze kompetentní orgány činné v trestním řízení, které v této činnosti disponují na rozdíl od správního orgánu dostatečnými právními prostředky a zákonem danou pravomocí. Žalovaný podotkl, že účelem řízení ve věci mezinárodní ochrany není rozhodnout, zda cizinec, o jehož možné extradici se zároveň v ČR vede příslušné řízení, bude vydán či nikoli do země své státní příslušnosti, aby tam čelil trestnímu stíhání, případně tam vykonal jemu uložený trest odnětí svobody, a to přesto, že jeho rozhodnutí o udělení některé z forem mezinárodní ochrany může tento proces přerušit, resp. zcela zastavit a extradici takto i zcela znemožnit. Zásadu, že ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany nelze přezkoumávat zákonnost postupu orgánů země původu v trestním řízení, stanovil Nejvyšší správní soud v Brně (NSS) ve svém rozsudku sp. zn. 4 Azs 519/2004 ze dne 29.6.2005. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí žalobou napadeného zabýval i námitkou žalobce týkající se tvrzení, že žalobce je pronásledován jako člen sociální skupiny podnikatelů v Rusku. Žalovaný provedl vyhodnocení tohoto pojmu a konstatoval, že podnikatele nelze považovat z hlediska zákona o azylu za určitou sociální skupinu, neboť jejich osobní charakteristiky jsou rozdílné. Žalovaný také uvedl, že tvrzení, že podnikatelé jsou v Rusku obecně vystaveni pronásledování, lze vyloučit již z toho důvodu, že celé ruské hospodářství je založeno na soukromém podnikání a až na určité výjimky státních společností je také celý ruský trh ovládán soukromým sektorem. Velký počet vyšetřovaných a stíhaných podnikatelů může do jisté míry souviset s nekalými praktikami některých podnikatelských skupin a s aktivitami organizovaného zločinu zahrnujícími mimo jiné i vydírání a vybírání poplatků za ochranu. Žalovaný také uvedl, že nelze pominout vysokou míru korupce mezi příslušníky ruských bezpečnostních složek. Žalovaný také poukázal na to, že případ A. T., na který žalobce odkazoval, lze ve světle známých skutečností prezentovat jinak, než žalobce uvádí. Ze všeobecně známých medializovaných skutečností lze uzavřít, že A. T. v byl vydán mimo jiné na základě záruk ruské strany, které uznal i ESLP. Po vydání jmenovaného do Ruska se nepotvrdily obavy šířené některými nevládními organizacemi a aktivisty, kteří se angažovali v případě jmenovaného a tvrdili, že po vydání k trestnímu stíhání do Ruska budou závažným způsobem porušována lidská práva pana T.. Jak je správnímu orgánu známo z obecně známých a dostupných informačních zdrojů, A. T. byl po svém vydání do Ruska propuštěn z vazby, jelikož v jeho případě uplynula lhůta pro vazební zadržení. Již v době svého vazebního stíhání i později po svém propuštění čile komunikoval s novináři a poskytl řadu rozhovorů. Žádné skutečnosti o porušení svých práv nepopsal. Z toho je zřejmé, že v jeho případě byla stoprocentně dodržena veškerá zákonná ustanovení a jeho práva nebyla v Rusku nijak omezena, natož porušena. Žalovaný proto uvedl, že záruky poskytnuté příslušnými ruskými orgány lze považovat za důvěryhodné. Takové záruky byly poskytnuty i v případě žalobce, jak z jeho podání vyplývá.

Žalovaný se vyjádřil i k tvrzení žalobce, že v Rusku dochází k porušování článků 3 a 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, což dokumentoval žalobce článkem Hospodářských novin, podle kterého v roce 2012 rozhodoval ESLP v celkem 134 případech stížností vůči Ruské federaci, z nichž ve 122 případech konstatoval vinu státu, a to především porušením práva na svobodu a bezpečnost občanů, nikoli tedy porušením práva na spravedlivý proces. Žalovaný uvedl, že nikterak nezastírá, že ESLP v řadě případů konstatoval porušení některého z článků Evropské úmluvy o ochraně lidských práv Ruskou federací, přesto je toho názoru, že nebyl zpochybněn obecný závěr obsažený právě

v citovaném rozhodnutí ESLP, tedy že údajné ani prokázané špatné zacházení s jednotlivcem v jednom případě neustanovuje důkaz, že jiné osoby budou podrobeny zacházení neslučitelnému s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a že pouhá možnost špatného zacházení sama o sobě není dostatečná k tomu, aby způsobila porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Dle názoru žalovaného žalobce nepatří ke zvlášť ohroženým skupinám, když je politicky zcela indiferentní, je ruské národnosti a pravoslavného vyznání tak jako naprostá většina ruského obyvatelstva, a není příslušníkem ani jiné menšiny.

Žalovaný se pak vyjádřil i k žalobcem zmiňované hrozbě porušování lidských práv ve vězení v případě návratu do Ruska a faktu obecně špatné úrovně vězeňských zařízení v Rusku. Žalovaný uvedl, že z podkladů, které do spisu doložil žalobce, také vyplývá, že ruské orgány se především v poslední době pravděpodobně i pod tlakem mezinárodních lidskoprávních organizací snaží nedostatky vězeňského a justičního systému odstranit. Žalovaný se pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval i situací v Dagestánu a v této souvislosti hodnotil také tvrzení žalobce, že v Dagestánu platí islámské právo šaría. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že Rusové tvoří přibližně 10 % obyvatelstva Dagestánu, největší národností skupina zhruba 30 % jsou Avaři, dále je zde skupina Dagů, kteří dali regionu název. Žalovaný uvedl, že i přesto, že v Dagestánu jde o většinový muslimský region, platí tam právní řád ruské federace a ruské federální bezpečnostní složky a justiční orgány zde mají určující vliv.

Žalovaný se v odůvodnění zabýval i žalobcovým tvrzením, že podíl na jeho vydírání má i to, že je židovského původu. Žalovaný toto vyhodnotil podle žalobcových výpovědí a uvedl, že žalobce zejména poukazoval na to, že chodil dobře oblekán, jezdil drahým automobilem, dával najevo svůj úspěch a movitost a toto mohlo vyvolat zájem muslimské komunity, když navštěvoval, jak sám uvedl, muslimské restaurace. Židovský původ v tom zřejmě žádnou roli nehrál, neboť žalobce sám uvedl, že si změnil i příjmení, aby neznělo „židovsky“. Jinak neměl kvůli svému původu žádné problémy.

Žalovaný se zabýval dále otázkou posouzení, zda v případě žalobce je dán důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, kdy se v případě hodném zvláštního zřetele udělí rodinnému příslušníkovi azylanta azyl za účelem sloučení rodiny, i kdy v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12.

V případě žalobce nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly použití tohoto ustanovení. Žalobce sám netvrdil, že podmínku stanovenou v tomto ustanovení splňuje.

Žalovaný se rovněž zabýval posouzením toho, zda v případě žalobce není dán důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu, tedy v případě hodném zvláštního zřetele. Zabýval se žalobcovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Po zhodnocení těchto skutečností pak dospěl k závěru, že v případě žalobce nejsou zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení azylu z důvodů humanitárních.

Žalobce v žalobě nenamítal, že by tato otázka nebyla žalovaným náležitě posouzena.

Žalovaný se dále zabýval posouzením doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu, která se cizinci udělí, jestliže nesplňuje důvody pro udělení azylu a bude-li v řízení o

udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Žalovaný vyšel z toho, že žalobce neuvedl a ani správní orgán nezjistil nic, z čeho by bylo možné dojít k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma uložení nebo vykonáním trestu smrti. Vyšel z toho, že Ruská federace již v srpnu 1996 zavedla moratorium na výkon tohoto trestu a je považována za zemi, která v praxi trest smrti zrušila. V případě žalobce byla Generální prokuraturou Ruské federace dána garance, jak vyplývá z materiálů doložených do spisu, že nebude aplikován trest smrti a nebude vydána osoba vystavena mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestání.

Žalovaný se zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Žalovaný při posouzení situace žalobce vycházel mimo jiné i z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, z jehož judikatury mimo jiné vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za ponižující a aplikovat na něj článek 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. V případě žalobce žalovaný k takovému závěru nedospěl.

Žalovaný uvedl, že žalobcovu obavu z toho, že bude vydán k trestnímu stíhání do Ruska a tam souzen a uvězněn, nelze hodnotit jako skutečně hrozící vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že žalobcovy obavy má za neopodstatněné, zůstávající pouze v rovině ničím nepodložených subjektivních spekulací. Žalovaný vyšel z tvrzení žalobce, které se týkalo jeho obvinění, že se dopustil v Dagestánu trestného činu. Žalobce tvrdil, že v Dagestánu vůbec nebyl. Žalovaný dále hodnotil žalobcův příběh a poukázal na rozpory v žalobcově výpovědi, kdy žalobce spojoval nynější trestní stíhání s dřívějším výhrůžkami osob, které s ním telefonicky hovořily se silným kavkazským akcentem. Žalobce měl tvrdit, že nerozuměl právě pro tento akcent volající osobě a nerozuměl ani, jak se volající představil. Poté však žalobce měl tvrdit, že tento člověk byl přítomen domovní prohlídce, což zjistil podle jeho jména. Po upozornění na rozpor ve své výpovědi ji změnil tak, že otec sdělil jméno přítomného vyšetřovatele žalobci a on si vzpomněl, že jde o osobu, která mu telefonicky vyhrožovala. Tato osoba se mu představila několikrát a on jeho jméno tedy vlastně rozuměl. Žalovaný pak ještě vyvracel žalobcovo tvrzení o tom, že vůči žalobci byl postup státních orgánů nekorektní a nezákonný, tím, že žalobce sám uvedl, že se domohl soudní cestou na dlužníkovi, jednalo se o M., vlivného člověka s napojením na kavkazské kriminální skupiny, toho, že byla žalobcova pohledávka uznána a nařizeno dlužníkovi její splacení.

Žalovaný rovněž vyšel ze zpráv o Dagestánu, kdy zjistil, že bezpečnostní situace v celém regionu severního Kavkazu je problematická a může tam docházet k událostem, které by za určitých okolností mohly znamenat nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Vyšel však z toho, že je podstatné, zda je žalobce popsaným hrozbám skutečně vystaven. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce v Dagestánu nikdy nežil a nepobýval dle svých vyjádření ani v jiné části tohoto rizikového regionu. V případě návratu do vlasti má bezesporu možnost žít mimo tento region, např. v místě svého předchozího bydliště, tedy v Moskvě nebo Petrohradu. V případě žalobce jde o osobu ruské národnosti a nemohou být na jeho případ vztaženy ani možné potíže, s nimiž se mohou setkávat příslušníci některých národnostních menšin typicky právě z oblasti Kavkazu. Ze zdrojů, které měl k dispozici žalovaný, plyne, že nezákonné jevy se váží prakticky výhradně k zákrokům bezpečnostních sil proti osobám spojeným s terorismem nebo z takového spojení podezřelých. Žalovaný uvedl, že lze těžko předpokládat, že pokud by byl v Dagestánu žalobce uvězněn, mohl by stát náhodnou obětí teroristického útoku spáchaného na některém veřejně přístupném místě, jak se tomu v případě civilních obětí takových útoků stává.

Žalovaný proto nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

Žalovaný při rozhodování v této věci vyšel také ze zpráv ČTK, z nichž zjistil, že v případě návratu žalobci nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Žalovaný tedy konstatoval, že v případě žalobce, pokud by vycestoval do země původu, nedošlo by k rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Žalovaný rovněž posoudil, zda žalobce nesplnil podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b odst. 1 zákona o azylu, podle kterého se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Žalovaný citoval jednotlivá ustanovení navazující na tento paragraf a konstatoval, že v případě žalobce nejsou podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle tohoto ustanovení dány, neboť nesplňuje podmínky v tomto ustanovení stanovené. Žalobce ani sám v podané žalobě nenamítal, že by podmínky podle tohoto ustanovení splňoval.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Žalobcovy námitky uvedené v žalobě jsou většinou směřovány k otázce jeho extradice. Žalobce sám provedl rekapitulaci řízení, které v extradičním řízení probíhá, a poukázal na to, že je věc nyní vedena u Ústavního soudu pod sp. zn. III. ÚS 1354/13. Soudu pak předložil stejnopis nálezu Ústavního soudu pod touto spisovou značkou ze dne 11.9.2013, jímž bylo usnesení Vrchního soudu v Praze z 21.3.2013 sp. zn. 14 To 16/2013 zrušeno, znamená to, že se věc vrátila zpět do odvolacího řízení. Ústavní soud zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze, neboť dospěl k závěru, že Vrchní soud v Praze akceptoval pouze lakonické usnesení o zahájení trestního stíhání vydané vyšetřovatelem v ruské Machačkale jako dostatečný podklad pro extradiční řízení a tím porušil žalobcova práva na soudní ochranu dle článku 36 odst. 1 Listiny.

Soud z těchto skutečností zjistil, že zatím nebylo tedy ukončeno žalobcovo extradiční řízení a je na Vrehním soudu v Praze, aby znovu posoudil, zda jsou v případě žalobce dány důvody pro jeho vydání k trestnímu stíhání do Ruské federace.

Soud souhlasí se žalovaným v tom, že žalovaný v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany není oprávněn posuzovat důvody extradiční, neboť k tomuto posouzení je příslušný pouze soud v trestním řízení.

Pokud jde o námitky, které byly vzneseny proti napadenému rozhodnutí, soud citoval z odůvodnění tohoto rozhodnutí a dospěl k závěru, že se žalovaný zabýval všemi skutečnostmi, které jsou rozhodné pro posouzení otázky, zda v případě žalobce jsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany, popř. ochrany doplňkové.

Soud sdílí názor žalovaného, že v případě žalobce není dán důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu.

Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce nebyl politicky angažován. Nejedná se proto v jeho případě o to, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod v zemi svého původu.

V případě žalobce není rovněž dán důvod podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobce není osobou, u které by bylo prokázáno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Žalovaný se podrobně zabýval otázkou, zda lze žalobce považovat za příslušníka určité sociální skupiny. Podrobně uvedl, že v případě žalobce, který dokládal, že by mohl být považován za příslušníka sociální skupiny podnikatelů v Rusku, nelze charakterizovat podnikatele jako určitou sociální skupinu. Soud zcela odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde žalovaný podrobně rozebral veškeré atributy, které se spojují s pojmem „podnikatel“. Nelze proto pro různorodost těchto charakteristik najít společné znaky, které by mohly existenci této sociální skupiny potvrdit.

Za této situace je nepochybné, že žalobce nesplňuje podmínku pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, neboť nesplňuje podmínky v těchto ustanoveních uvedené.

Žalobce sám, jak vyplývá z podané žaloby, je spíše přesvědčen o tom, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Žalobce vytýká žalovanému účelovost nevyhovění jeho žádosti a namítá, že nebyly dostatečně zhodnoceny dostupné důkazy týkající se faktického stavu lidských práv vazebně zajištěných osob nebo osob ve výkonu trestu.

Soud nedal žalobcově námitce za pravdu, neboť žalovaný velice podrobně ohodnotil situaci v Dagestánu i v Ruské federaci, pokud se týká vazebně stíhaných osob či osob ve výkonu trestu. Bylo vycházeno i z toho, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalovaný hodnotil žalobcův příběh i skutečnosti, které byly dokládány a které se týkají případně i

extradičního řízení, a dle názoru soudu dospěl ke správnému závěru, že v případě žalobce nebyla zjištěna žádná skutečnost, z níž by vyplývalo, že by žalobce měl být v Rusku vystaven hrozícímu nebezpečí vážné újmy tak, jak je uvedena v § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, to je nebezpečí mučení nebo nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Je třeba také vyjít z toho, že žalovaný vycházel i z garance poskytnuté Generální prokuraturou Ruské federace, jak žalobce do spisu doložil. Toto se týkalo i extradičního řízení.

K žalobcovým obavám z teroristických útoků, ke kterým v oblasti Dagestánu dochází, soud ve shodě s žalovaným uvádí, že v případě, že by byl žalobce v Dagestánu uvězněn, toto by mu nehrozilo, neboť k teroristickým útokům dochází převážně na veřejně přístupných místech a oběťmi útoků se stávají civilisté. Pokud by snad i byl žalobce vydán do Ruské federace, v případě jeho návratu je pravděpodobné, že by v případě, pokud by nebyl vazebně stíhán, mohl žít v Moskvě nebo Petrohradu. Žalovaný rovněž vyšel z toho, že žalobce opustil Rusko legálně na základě svého cestovního dokladu. V případě jeho návratu do vlasti mu nebezpečí postihu nehrozí, a to ani v případě, že podal žádost o mezinárodní ochranu v zahraničí.

Soud se ztotožnil se žalovaným i v tom, že v případě žalobcova návratu do země původu nejde o vážné ohrožení života v případech svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu neboť na území Ruska žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, nehrozí.

Pokud žalobce namítal, že žalovaný nevyšel z žalobcem předložených dokumentů, neboť nepořídil jejich překlad, soud poukazuje na to, že v průběhu správního řízení bylo dohodnuto se žalobcem, že budou podklady předkládány buď v českém jazyce nebo v jazyce ruském. Žalobce toto podepsal dne 7.8.2012. Pokud pak předložil podklady v jiném jazyce než v jazyce, o němž bylo vydáno prohlášení, musel si být vědom toho, že bez překladu do jazyka ruského nebo českého nebude překlad těchto dokladů pořizován.

Soud má za to, že i v případě, že nebylo ke všem pokladům, které žalobce v průběhu správního řízení předložil, přihlédnuto, podklady, z nichž bylo vycházeno, jsou dostačující, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Rozhodnutí, jímž byla žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, bylo náležitě odůvodněno. Žalovaný odůvodnil výroky rozhodnutí a uvedl, z jakých podkladů vycházel a jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil.

Námítky, které byly v žalobě vzneseny, soud neshledal důvodnými, a proto žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovaný náhradu nežádal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 s.ř.s. kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem dle ust. § 105 odst. 2 s.ř.s.

Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení je nepřípustná.

V Praze dne 11. února 2014

Mgr. Dana Č e r n o v s k á v.r.
samosoudkyně